

ЗАЯВА ПРО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСЯГУ СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОЦІНКИ ПРОЄКТУ ПЛАНУ ДІЙ «ЗЕЛЕНЕ МІСТО» ДЛЯ МІСТА КИЄВА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ – ЗАМОВНИК СЕО

Замовник СЕО – Департамент економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), вул. Хрещатик 36, м. Київ, 01044.

2. ВИД ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», документи державного планування – стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Проект Плану дій «Зелене місто» для міста Києва (далі – ПДЗМ) – є документом державного планування місцевого рівня.

Проект ПДЗМ розробляється у рамках Програми «Зелені міста» Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР), яка надає підтримку містам-партнерам у системному подоланні викликів кліматичних змін, забезпеченні політичних та стратегічних засад сталого майбутнього та інвестуванні у сталу міську інфраструктуру.

ПДЗМ розробляється за уніфікованою методологією, розробленою для ЄБРР Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) спільно з міжнародною Ініціативою ICLEI («Місцеві органи влади за сталий розвиток») з урахуванням умов Екологічної та соціальної політики (ЕСП) ЄБРР, яка демонструє відданість підтримці екологічного і сталого розвитку в усьому спектрі своєї інвестиційної діяльності та технічної допомоги. Документ стратегічного планування, що стосується довгострокового покращення стану довкілля та екологічних активів міста через пом'якшення тиску секторів, які мають негативний вплив, серед яких енергетика, транспорт, поводження з відходами, використання водних ресурсів, містобудування, промисловість тощо, та виконання якого, вірогідно, передбачатиме реалізацію видів діяльності, щодо яких передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля.

ПДЗМ - це оцінка та визначення пріоритетів екологічних проблем на основі конкретних показників та розробка дій для подолання викликів за допомогою відповідних політичних заходів та інвестицій у сталу міську інфраструктуру.

ПДЗМ повинен визначати комплекс заходів, що сприятимуть та стимулюватимуть забезпечення державних чи приватних «зелених інвестицій» у такі сектори як вода та стічні води, міський транспорт, централізоване енергопостачання, енергоефективність будівель, відновлювана енергія, тверді відходи та стійкість до кліматичних змін.

ПДЗМ, як дорожня карта чітко визначених екологічно-спрямованих пріоритетних заходів для вирішення найгостріших екологічних проблем, стане інструментом залучення фінансування на довгостроковий розвиток міста Києва. Демонструючи відданість справі захисту довкілля, місто отримає доступ до інфраструктурних інвестицій, що сприятимуть досягненню цілей сталого зеленого розвитку та системному покращенню якості життя киян.

ПДЗМ має бути інтегрований в існуючу політику розвитку міста або спонукати оновленню екологічної політики, спрямованої на подолання кліматичних викликів, якщо такої поки що не передбачено. Процес розроблення передбачає аналіз відповідної державної та міської політики, зовнішніх та внутрішніх політичних та стратегічних засад, які сприятимуть становленню «зеленого міста». Під час визначення рамкових засад ПДЗМ опрацьовано понад 60 документів політик, стратегій, цільових програм, концепцій та ініціатив, що охоплюють:

- Міжнародні угоди та загальні національні стратегії;
- Національні секторальні стратегії та плани;

- Місцеві стратегії, програми, плани та бюджети;
- Галузеві міські цільові програми, плани, правила та рішення;
- Екополітика та охорона довкілля;
- Землекористування та розбудова міста;
- Транспорт та міська мобільність;
- Житлово-комунальне господарство;
- Енергетика, будівлі;
- Відходи;
- Водні ресурси;
- Промисловість та розвиток підприємництва;
- Соціальна підтримка та допомога, охорона здоров'я;
- Безпека та цивільний захист;
- «Розумне місто»;
- Відповідні умови імплементації стратегії ;
- Звітні документи міста.

3. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ТЕ, ЯКОЮ МІРОЮ ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ВИЗНАЧАЄ УМОВИ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ВИДІВ ДІЯЛЬНОСТІ АБО ОБ'ЄКТІВ, ЩОДО ЯКИХ ЗАКОНОДАВСТВОМ ПЕРЕДБАЧЕНО ЗДІЙСНЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ (у тому числі щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів).

Методологія розроблення ПДЗМ передбачає визначення основних завдань та заходів щодо розвитку галузей (сфери діяльності), а також орієнтовний перелік інвестиційних та інфраструктурних проєктів, серед яких можуть бути проєкти, що відповідно до Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» підлягатимуть оцінці впливу на довкілля до прийняття рішення про провадження планованої діяльності. Для таких проєктів має бути здійснена окрема процедура оцінки впливу на довкілля.

4. ЙМОВІРНІ НАСЛІДКИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ ДОКУМЕНТУ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Основні екологічні проблеми

Основні екологічні проблеми міста Києва пов'язані із високим рівнем забруднення атмосферного повітря, що зумовлене постійним і невинним зростанням кількості автотранспорту, а також викидами енергетичних підприємств - друге місце по продукуванню забруднення повітря. Тенденції зменшення зелених насаджень у межах забудованої частини міста у поєднанні із особливостями глобальних змін клімату призводять до зниження комфортності клімату, що проявляється, зокрема, у перегріванні поверхні. Особливо важливою проблемою є стан водойм, перш за все річок Десни і Дніпра – джерел питної води. Наявні проблеми із підтопленням території та наявністю зсувонебезпечних зон. Неприятливий стан навколишнього середовища чинить тиск на здоров'я населення.

Ймовірні наслідки

а) наслідки для компонентів навколишнього середовища, у тому числі здоров'я населення:

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки необхідно оцінити вплив та ймовірні наслідки реалізації ПДЗМ для навколишнього середовища, зокрема для таких компонентів довкілля як клімат; атмосферне повітря; поверхневі і підземні води; ґрунти; біорізноманіття та ландшафтне різноманіття.

Очікувані наслідки впливу на стан навколишнього середовища у результаті впровадження запропонованих дій та відповідних заходів, які слід оцінити у рамках Звіту про СЕО:

Компонент довкілля	Ймовірний вплив проєктних рішень
Клімат і місцевий клімат	<ul style="list-style-type: none"> - зменшення обсягу викидів парникових газів; - поліпшення місцевого клімату у місті та його комфортності для мешканців; - комплексна міжсекторальна підготовка міського господарства до змін клімату.
Повітряне середовище	<ul style="list-style-type: none"> - зниження обсягу викидів забруднюючих речовин від транспорту та у зв'язку із зменшенням використання викопного палива та збільшення частки «зеленої» енергії; - суттєве покращення стану повітря через модернізацію сміттєспалювального заводу «Енергія»; - зниження рівня світлового забруднення.
Поверхневі та підземні води	<ul style="list-style-type: none"> - зниження викидів і скидів забруднених вод через реконструкцію та вдосконалення мереж водопостачання і водоочисних споруд, зокрема видалення фосфору; - запобігання забрудненню поверхневих і підземних вод, запобігання підтопленню через поліпшення стану дощової каналізації; - запобігання забрудненню ґрунтових вод через вдосконалення технологій поводження із відходами.
Ґрунт	<ul style="list-style-type: none"> - зниження рівня забруднення ґрунтів через вдосконалення системи поводження із відходами, зокрема батарей та електронного обладнання; - зниження рівня забруднення ґрунтів внаслідок оптимізації і вдосконалення транспортної мережі і організації руху транспорту.
Біорізноманіття (рослинний і тваринний світ)	<ul style="list-style-type: none"> - збільшення зелених зон та озелених територій; - підтримка місцезростань видів рослин, зокрема внесених до Червоної книги.
Ландшафт	<ul style="list-style-type: none"> - поліпшення естетичного вигляду ландшафту через своєчасне видалення відходів і недопущення засмічення територій - поліпшення естетичного вигляду ландшафту за рахунок розвитку зелених зон
Здоров'я населення	<ul style="list-style-type: none"> - очікується поліпшення стану здоров'я населення у зв'язку із впровадженням комплексу екологічно - орієнтованих заходів і поліпшення екологічної ситуації у місті

б) для територій з природоохоронним статусом:

Захист та покращення зелених насаджень та територій, що підтримують біорізноманіття, є важливою метою ПДЗМ.

Передбачаються позитивні наслідки для природоохоронних територій протягом усього часу реалізації плану дій, що має бути обґрунтовано у Звіті про СЕО.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

Транскордонних наслідків впровадження ПДЗМ не передбачається. Тим не менше, поліпшення якості повітря та якості води в межах міста матиме позитивні вигоди поза межами діяльності проєкту. Скорочення викидів парникових газів зробить свій внесок у зусилля України щодо зменшення викидів парникових газів та матиме позитивний транскордонний вплив.

5. РОЗГЛЯД АЛЬТЕРНАТИВ

Програма ПДЗМ досліджує міжгалузеві та міждисциплінарні стратегічні цілі та рекомендовані заходи. Вона охоплює такі сектори, як управління твердими побутовими відходами, міський транспорт, водопостачання, очищення стічних вод, землекористування та зелені зони. Заходи розробляються з метою покращення стану цих секторів, а отже, сприяють покращенню екологічних показників.

За відсутності чіткого Плану поточний проблемний стан цих секторів залишатиметься критичним, і тому при реалізації заходів ПДЗМ, порівняно з існуючим станом, очікується позитивний вплив на навколишнє середовище, включаючи громадське здоров'я.

Представлений проєкт ПДЗМ є найбільш доцільним варіантом покращення екологічних показників міста Києва. З іншого боку, у Звіті про СЕО має бути розглянутий 0-варіант – без впровадження ПДЗМ з метою розкриття ймовірних наслідків для довкілля за умов подальшого функціонування міста за поточних вихідних умов.

6. ДОСЛІДЖЕННЯ, ЯКІ НЕОБХІДНО ПРОВЕСТИ, МЕТОДИ І КРИТЕРІЇ, ЩО ВИКОРИСТОВУВАТИМУТЬСЯ ПІД ЧАС СТРАТЕГІЧНОЇ ЕКОЛОГІЧОЇ ОЦІНКИ

Для здійснення стратегічної екологічної оцінки будуть використані дані Звітів про стан навколишнього природного середовища у місті Києві; екологічного паспорту міста Києва; статистична інформація; дані екологічного моніторингу, зокрема матеріали Центральної геофізичної обсерваторії Державної служби України з надзвичайних ситуацій; доступні картографічні матеріали та набори геопросторових даних; експертні оцінки та наукові публікації, що висвітлюють питання екологічного стану території міста; інша доступна та/або відкрита інформація.

Під час стратегічної екологічної оцінки застосовуватимуться такі методи як експертний аналіз, аналіз тенденцій, метод аналогій, прогнозування, оцінка ймовірних наслідків відповідно до контрольного списку, SWOT - аналіз сильних і слабких сторін проєкту з точки зору екологічної ситуації. Просторовий аналіз вихідної інформації буде здійснений на основі геоінформаційних технологій, візуалізація результатів – на основі методів геоінформаційного картографування.

Відповідно до положень статей 10, 12 ЗУ «Про стратегічну екологічну оцінку» у процесі стратегічної екологічної оцінки, заява та звіт про СЕО оприлюднюються для обговорення з громадськістю та консультацій з органами виконавчої влади.

7. ЗАХОДИ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ РОЗГЛЯНУТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Метою ПДЗМ є зменшення поточного негативного впливу на довкілля. Стратегічні цілі та заходи з очевидною екологічною вигодою визначаються на підставі пріоритетних екологічних викликів та основних напрямків тиску, ідентифікованих на етапі технічної оцінки під час розроблення ПДЗМ.

Такі заходи міститимуть варіанти дій, які сприятимуть покращенню екологічних показників та пом'якшенню впливу та негативних для довкілля наслідків:

Приоритетні сфери	Групи заходів (попередній перелік)
Містобудування та мобільність	Підвищення ефективності та сталості транспортних засобів і зменшення завантаженості доріг
	Зміцнення опірності до підтоплення
	Регулювання попиту на транспорт шляхом кращого зонування та

Приоритетні сфери	Групи заходів (попередній перелік)
	багатофункціональної забудови
Генерація та споживання енергії	Підвищення ефективності будівель і технологічних процесів для зниження попиту на викопне паливо та навантаження на мережу Сприяння переходу на постачання чистої енергії на рівні міста для зменшення викидів
Водопостачання та водовідведення	Модернізація об'єктів інфраструктури водопостачання та водовідведення для зменшення кількості аварій та обсягів забруднення водою
Поводження з відходами	Сприяння зменшенню обсягів, сортуванню та рециркулюванню в усіх технологічних процесах для зменшення обсягів захоронення відходів, зниження обсягу викидів та забезпечення опірності послуг
Опірність міста та природоорієнтовані рішення	Ущільнення забудови і комплексне землекористування Використання наявних забудованих територій та обмеження забудови в зелених зонах Посилення опірності інфраструктури міста

Повний перелік заходів буде відображений у Звіті із СЕО.

СЕО буде прагнути підтвердити та посилити заходи та забезпечити їх чітке узгодження із загальними вимогами у галузі охорони навколишнього природного середовища, визначеними Законом України "Про охорону навколишнього середовища".

8. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ЗВІТУ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку буде виконуватися згідно Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування (Наказ 296, Міністерства екології та природних ресурсів України) та згідно положень визначених статтею 11 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку».

Відповідно до статті 11 Закону звіт матиме структуру, що відповідає описаній нижче:

- 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування;
- 2) характеристика поточного стану довкілля, у тому числі здоров'я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) характеристика стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;
- 6) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;
- 7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування відповідно до статті 18 Закону;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. ОРГАН ДО ЯКОГО ПОДАЮТЬСЯ ЗАУВАЖЕННЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ТА СТРОКИ ЇХ ПОДАННЯ

Департамент економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), вул. Хрещатик 36, м. Київ, 01044, org@guekmda.gov.ua.

Строки подання

15 днів з дня публікації заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Плану дій «Зелене місто» для міста Києва (відповідно до пп. 5, 6 ст. 10 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку»).

Пропозиції та зауваження, подані після встановленого терміну, не розглядаються.